

Ár 2012, föstudaginn 22. júní er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Jóhann Tómas Sigurðsson og Oddur Ólason.

Fyrir er tekið **mál nr. 36/2012**:

M
gegn
F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 7. mars 2012, með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 7. mars 2012. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 14. mars 2012, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi dagsettu 17. apríl 2012. Var bréfið sent sóknaraðila, með bréfi nefndarinnar, dagsettu 20. apríl 2012, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust ekki frá sóknaraðila.

Málið var tekið fyrir á fundi nefndarinnar 22. júní 2012.

II.

Málsatvik.

Þann 2. nóvember 2004 var skuldabréf nr. X, að fjárhæð kr. 1.100.000, gefið út af A, til varnaraðila. Sóknaraðili og B, tókust á hendur sjálfskuldarábyrgð in solidum á láninu.

Í nóvember 2004 var gert greiðslumat hjá R á A og C. Þar kom fram að afgangur miðað við 25 ár væri kr. 50.000 og miðað við 40 ár væri kr. 57.000. Tekið var fram að greiðslumatið og fjármálaráðgöf við gerð þess væri staðfest með undirritun fulltrúa bankans og umsækjenda. Gert var ráð fyrir undirritun starfsmanns og umsækjenda sem skrifa þó ekki undir fyrrgreint meginefni skjalsins. Á skjalið var jafnframt rituð sérstök yfirlýsing þess efnis að greiðandi og ábyrgðarmenn hefðu kynnt sér og skilið þetta mat á greiðslugetu og samþykktu það sem fullnægjandi fyrir sig. Þeir hefðu einnig kynnt sér upplýsingabækling F um sjálfskuldarábyrgðir. Undir þetta rita sóknaraðili, B og A.

Þann 30. janúar 2012 leitaði umboðsmaður skuldara til varnaraðila fyrir hönd sóknaraðila og óskaði eftir því að umrædd ábyrgðaryfirlýsing yrði skoðuð og rökstudd afstaða tekin til gildis hennar. Þann 31. janúar 2012 svaraði varnaraðili og kvað rétt staðið að upphaflegri lánveitingu, framkvæmt hafi verið greiðslumat á skuldara sem kynnt hafi verið ábyrgðarmönnum og væri ábyrgðin því gild. Þann 21. febrúar 2012

óskaði umboðsmaður skuldara eftir því að varnaraðili endurskoðaði afstöðu sína. Samdægurs svaraði varnaraðili og kvað ábyrgðina gilda.

Sóknaraðili skaut málinu til nefndarinnar með kvörtun dagsettri 7. mars 2012.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst lausnar undan ábyrgðarskyldu vegna lánveitingar nr. X. Sóknaraðili kveður greiðslumatið ódagsett og ekki vera staðfest af starfsmanni. Vísar sóknaraðili til 4. gr. samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að kröfu sóknaraðila verði hafnað. Varnaraðili telur að hann hafi í öllum meginatriðum farið að ákvæðum samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga og að meintir annmarkar sem nefndir hafi verið í kvörtun sóknaraðila leiði ekki til ógildingar sjálfskuldarábyrgðarinnar. Þess beri að geta að undirritun starfsmanns lánveitanda á greiðslumat sé ekki skilyrði þess að greiðslumat teljist fullnægjandi. Greiðslumatið beri með sér að það hafi verið undirritað í nóvember 2004 en skuldabréfið hafi verið útgefið þann 2. nóvember 2004. Af því sé ljóst að ábyrgðarmönnum hafi verið kunnugt um greiðslugetu lántaka og staðfest hana sem fullnægjandi grundvöll fyrir veitingu sjálfskuldarábyrgðar vegna skuldabréfsins.

Bendir varnaraðili á að sú málsástæða sóknaraðila að mánaðardag undirritunar vanti á greiðslumatið hafi ekki þýðingu í máli þessu, þar sem um sé að ræða jákvætt greiðslumat sem undirritað sé af greiðanda og ábyrgðarmönnum. Vísar varnaraðili til niðurstöðu héraðsdóms í máli nr. E-2375/2011, máli sínu til stuðnings.

Telur varnaraðili rétt að benda á að samkomulag um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga sé samantekt verklagsreglna sem settar hafi verið til að draga úr vægi ábyrgðarskuldbindinga við lánveitingar. Samkomulagið hafi ekki lagagildi og feli ekki í sér ófrávíkjanlegar formreglur sem sjálfkrafa hafi þær afleiðingar að ógilda beri sjálfskuldarábyrgð sóknaraðila.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila lýtur að gildi sjálfskuldarábyrgðar sóknaraðila á skuldabréfi nr. X, að fjárhæð kr. 1.100.000, útgefnu af A til varnaraðila.

Samkomulag um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga, dagsett 1. nóvember 2001, er undirritað af Samtökum banka og verðbréfafyrirtækja, f.h. aðildarféлага sinna. F var eitt þessara aðildarféлага. Ekkert er fram komið um að Samtök banka og verðbréfafyrirtækja hafi skort umboð til þessarar ráðstöfunar og verður varnaraðili talinn bundinn við efni þess, en þeim skilningi hafnað að um sé að ræða samantekt verklagsreglna.

Umrætt samkomulag um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga tekur m.a. til þess þegar einstaklingur gengst í sjálfskuldarábyrgð, sbr. 2. gr. samkomulagsins. Samkvæmt 3. gr. samkomulagsins er fjármálafyrirtæki skylt að meta greiðslugetu greiðanda nema ábyrgðarmaður óski sérstaklega eftir því með skriflegum hætti að svo verði ekki gert. Fjármálafyrirtæki er þó ávallt skylt að greiðslumeta skuldara þegar ábyrgð ábyrgðarmanns á skuldum viðkomandi skuldara nemur meira en kr. 1.000.000. Samkvæmt 3. mgr. 4. gr. samkomulagsins skal tryggt að ábyrgðarmaður geti kynnt sér niðurstöðu greiðslumats áður en hann gengst í ábyrgðina, enda liggi fyrir að greiðandi

hafi samþykkt það. Bendi niðurstaða greiðslumats til þess að greiðandi geti ekki efnt skuldbindingar sínar, en ábyrgðarmaður óskar eftir að lán verði veitt engu að síður, skal hann staðfesta það skriflega.

Í málinu liggur fyrir skjalið greiðslumat. Á skjalinu kemur fram að afgangur miðað við 25 ár væri kr. 50.000 og miðað við 40 ár væri kr. 57.000. Þrátt fyrir að skjalið sé unnið af R kemur fram að greiðandi og ábyrgðarmenn höfðu kynnt sér upplýsingabækling F um sjálfskuldarábyrgðir. Verður því að telja að umrætt greiðslumat hafi verið notað við útgáfu skuldabréfs nr. X og að varnaraðili hafi þar með uppfyllt skyldur sínar samkvæmt 3. gr. áðurnefnds samkomulags.

Undirskrift sóknaraðila á skjalið er ekki dagsett að öðru leyti en því sem prentað var af hálfu varnaraðila, þ.e. nóvember 2004. Gert er ráð fyrir að fyllt sé inn í hvaða mánaðardag skrifað er undir. Við mat á því hvort skilyrði 3. mgr. 4. gr. samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga telst uppfyllt, verður að telja að sóknaraðila, sem skrifaði undir umrætt skjal, hafi borið að fylla inn mánaðardag undirskriftar sinnar. Þar sem hún gerði það ekki og þar sem hún hefur ekki fært fram gögn því til stuðnings að skrifað hafi verið undir skjalið eftir að hún gekkst í ábyrgðina verður ekki á því byggt. Þegar af þessari ástæðu verður ekki talið að forsendur séu til að ógilda ábyrgð sóknaraðila með vísan til 36. gr. laga nr. 7/1936. Ber því að hafna kröfu sóknaraðila.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfu sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, F, er hafnað.

Reykjavík, 22. júní.

Haukur Guðmundsson

Geir Arnar Marelsson

Jóhann Tómas Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Oddur Ólason